

Asociace uspěla **ve dvou třetinách připomínek**

Prezident Asociace provozovatelů sociálních služeb Jiří Horecký otevřeně hovoří o tom, co se mu na zákoně o sociálních službách líbí, jaké má negativní stránky, a o změnách, které přinese novelizace tohoto zákona.

Na nový zákon v oblasti sociálních služeb se čekalo dlouho a s velkými nadějemi. Jak se na něj díváte nyní po dvou letech, co platí?

Všeobecně lze zákon o sociálních službách označit jako krok správným směrem. Jde o dobrý zákon, který potřebuje ještě několik zásahů a změn, z nichž některé byly již realizovány v předchozích novelách či v té připravované. Také je možné s lehkou nadsázkou konstatovat, že v některých částech zákon předběhl svou dobu.

Co je na zákoně přínosné a co vnímáte negativně?

Pozitivní je zcela jistě přístup k uživateli sociálních služeb, respektování jeho vůle a práv, jeho zrovnoprávnění, zaměření na kvalitu poskytovaných služeb, možnost výběru poskytovatele, transparentnost celého systému atd. Jako problematické – nepoužil bych výraz negativní – se jeví systém inspekce kvality, systém financování ze státního rozpočtu, respektive budoucí přechod na samosprávně územně vyšší celky, ale také navýšení administrativního zatížení poskytovatelů sociálních služeb.

Vyvíjí asociace nějaké aktivity, aby prosadila změny v zákoně?

Asociace upozorňuje ministerstvo dlouhodobě a kontinuálně na některé nedostatky, předkládá připomínky k novelám souvisejících právních norem a aplikuje legitimní lobbying v obou komorách parlamentu, tzn. seznamuje zákonodárce se situací a problémy v oblasti sociálních služeb. Při přípravě novely Asociace uspěla zhruba ve dvou třetinách svých připomínek.

O jaké změny se Asociace, popřípadě Vy jako její prezident, zasazuje? Můžete je vyjmenovat a uvést stručné důvody proč?

Zasadili jsme se například o zvýšení příspěvku na péči pro osoby ve čtvrtém stupni závislosti, prosadili jsme možnost odmítnutí smlouvy s uživatelem z důvodu jejího hrubého porušení nebo odklad změny systému financování. Z těch zatím neúspěšných jmenujme například řešení situací, kdy uživatel v pobytovém zařízení nemá žádné disponibilní finanční prostředky (změnou zákona O pomoci v hmotné nouzi nebo osvobozením od regulačních poplatků), či zrušení – dle našeho názoru zbytečně zatěžující – povinnosti pravidelného ohlašování změn v personálním zajištění služby na jednotlivé krajské úřady.

Myslíte si, že jsou standardy kvality v zákoně formulovány dostatečně přesně a že poskytují dobré vodítko k hodnocení úrovně kvality jednotlivých zařízení či služeb?

Tato otázka by vyžadovala až stránkovou odpověď. Mám-li však být stručný, pak se domnívám, že formulace standardů v zákoně či vyhlášce je dostatečná. Bylo by nesmyslné přesně vymezovat a formulovat jednotlivé standardy a oblasti sociálních služeb. Standardy dávají povinnost, návod a směr. Každé zařízení si musí procesem tvorby standardů projít samo. Na druhou stranu je v rámci inspekce často vyžadováno to, co lze označit „nad rámec“ definice standardů, tak jak jsou uvedeny v zákoně a prováděcí vyhlášce. To pak v některých případech umožňuje rozdílné nebo subjektivní výklady některých inspektorů.

Domnívám se, že například druhové standardy by tento problém mohly alespoň zmírnit. Potřebujeme však také čas, příklady dobré praxe, odborné konference a workshopy, analýzy a návrhy, kulaté stoly a diskuze atd. A právě toto je jeden z hlavních úkolů Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR.